

Beszámoló a Devecseri Kastélykönyvtár és Művelődési Központ 2021. évről

A Devecseri Kastélykönyvtár és Művelődési Központ életében több szempontból is meghatározó volt az elmúlt esztendő. Mielőtt végig mennék az eseményeken, kiemelném a legfontosabbakat.

1. **Megváltozott az intézmény neve** 2021 októberében. A Devecseri Városi Könyvtár és Művelődési Ház név helyett már a nevünkben is megmutatkozik, hogy a könyvtárunk egy különleges épületben, egy kastélyban van, és a közművelődési intézmények sorába eggyel magasabb szintre léptünk, hogy a jövőben mind a térségben, mind pedig a járásban meghatározó kulturális központ legyünk.

2. Több évtizedes gyűjtőmunka és várakozás után 2021. augusztus 1-én megnyílt a kastély frontépületében a **Helytörténeti Tárlat**. Azért nem múzeum, mert akkor muzeológust kellene alkalmaznunk. A kiállítótérbe az 1880-90-es évektől az 1920-30-as évekig tartó időszak használati tárgyait és okmányait helyeztük el 3 helyiségben, amihez egy fogadóteret alakítottunk ki. Az ide köthető tevékenységeket a jövőben bővíteni kívánjuk. Információs pontot, folyóirat-olvasót és kávézót szeretnénk kialakítani.

3. **Megújult a művelődési központ színháztermének nézőtere**. Mint tudják, a székek új kárpitot kaptak, a falak, a mennyezet és a fa borítások festése és a padló újra csiszolása és lakkozása is megtörtént. Idén nyáron a színpad kap új borítást a meglévő padlószintre, és a meglévő hang-, és fénytechnika felfüggesztése újul meg.

A három kiemelt esemény mellett számos dolog történt az intézmény életében.

A **dolgozói létszám** folyamatosan emelkedett, de még év végére sem érte el a vállalt és elvárt feladatokkal arányos létszámot. 2021 februárjában Baráth Szilvia jött vissza, aki könyvtáros végzettsége mellett a rendezvényszervezésben és a pályázatírásban is jeleskedik. Májusban Frank Katalin köz-foglalkoztatott státuszban takarítónőként csatlakozott hozzánk, akit 2021. december 1-től saját állományba vettünk át. Júliusban Für Attila Dániel technikusként és karbantartóként kezdett nálunk dolgozni, de december 1-vel elköszöntem tőle, mert nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket. Október 1-től Németh Lászlóné Erzsike erősíti a könyvtárasok csapatát, aki nyugdíj mellett felsőfokú informatikus – könyvtáros végzettséggel elsősorban a feldolgozó és leltári munkában vesz részt napi 4 órában.

Decemberben Szilvás Roberta került át az intézmény dolgozói sorába, aki 2020 decemberétől a Nemzeti Művelődési Intézet foglalkoztatásában állt, ahol egy 900 órás közművelődési szakember képzésen vett részt, és nálunk töltötte a gyakorlati időt. Ezalatt aktívan kapcsolódott be a rendezvények előkészítésébe, lebonyolításába és az utómunkálatokba, ezért az NMI-vel kötött együttműködés keretében örömmel vállaltuk a továbbfoglalkoztatását. December közepén pedig Zámbo Dóra lett

munkatársunk, aki felsőfokú intézményi kommunikátor végzettséggel nem csak a marketing területén lesz segítségünkre, hanem az adminisztratív feladatokban is jelentős részt vállal.

A tavalyi évben az 50 órás közösségi szolgálatot teljesítő fiatalok (12 fő) is szívesen keresték meg intézményünket, akik rendezvényeken, illetve a leltári munkába kapcsolódtak be.

2021-ben 2 mintaprojekt zajlott az intézményben. Az egyik a saját projektünk, ami a „Só, bors, barátság” nevet kapta, ahol roma ételeket főztünk szabad tűzön rászorulóknak és vendégeinknek, amit diákok bevonásával dokumentáltunk. Ehhez az Andorka pályázaton keresztül teremtettünk forrást, melynek keretében egy kisfilm és egy kiadvány is készült a projektről.

A másik minta projekt együttműködésben valósul meg a Közép-dunántúli Szövetség az Ifjúságért szervezettel, ahol középiskolás diákokat tanítunk meg az értékek szakszerű gyűjtésére és feldolgozására. Az Értékkör program szeptemberben kezdődött 25 fővel, és várhatóan júniusban zárul egy Devecseri Értéknappal. Attól mintaprojekt, hogy a devecseri csoportnál került be először a módszerek közé az informatikai programok és eszközök segítségével történő népszerűsítése a helyi értékeknek.

Mint fent említettem a nyár közepén elkezdtük a kastélykönyvtár könyv állományának ellenőrzését. A leltárt a raktári állománynál kezdtük, ahol sajnos jelentős számú példány nem szerepelt a Textlib rendszerben, így ezen kiadványok rögzítése jelentős időt emésztett fel. A megkezdett munka jelenleg is tart a folyamatos nyitvatartás mellett.

A vírushelyzet enyhülésével újra indítottuk a korábban jól működő szakköröket és újabbakat is szerveztünk. Elsődleges célunk az volt, hogy olyan kis közösségeket hozzunk létre, akik alapjai lehetnek a helyi identitás megerősítésének, az együttgondolkodásnak, a közös programoknak és természetesen a tagok társadalmi beágyazódását és személyes fejlődését is segítik.

Májusban újra jöttek a **Foltvarrók** és a Rotary Házba átköltözött **Képzőművész Alkotókör** és az **Ifjúsági Fúvószenekar** is megkezdte a foglalkozásokat.

Júniusban a **Közérzetjavító torna** és az **Örömtánc** indult el. Előbbi Érlakiné Markos Brigittával, utóbbi Iván Anitával. Augusztus közepén az **Őszi Fény Nyugdíjas Klub** alakult újjá Szilvás Roberta vezetésével. Szeptemberben megalakult a **Devecseri Női Kar** Horváthné Fatalin Zsuzsanna szakmai irányítása mellett. Októberben az Élő Forrás Hagyományőrző Egyesülettel együttműködve elindult az általános iskolások **néptánc foglalkozása** Szabó Sándor oktatóval, majd novemberben a **cigány tánc** oktatás is elindul a Fláre Beás zenekar aktív közreműködésével. Ebben a hónapban kezdődött el a **nemezelő szakkör** is Baráth Szilvia vezetésével. Az alapanyagokat és az eszközöket az NMI-től kaptuk támogatásként a szakkör működéséhez. Ez a 11

szabadidős és alkotó tevékenységet folytató csoport átlagosan 150 főt mozgat meg. Ez a szám nem magas, de a pandémia alatti tendenciákat figyelembe véve örömteli.

A tavalyi év első felében a törvényi előírásoknak megfelelően zárva voltak az intézményegységeink egészen május 19-ig. Természetesen a könyvtári kölcsönzéseket ez ideig is lehetővé tettük a lakosság számára. A kért könyveket telefonon vagy e-mailben megküldték nekünk, amit a kollégák összekészítettek, és az intézmény ajtajában az egyeztetett időpontban átadták vagy házhoz szállították. A **pályázatok** jelentős részét a májusig terjedő időszakban írtuk, aminek az eredménye 14 beadott pályázatból 12 nyert, ha nem is a megpályázott összegben.

Nyertes pályázataink:

Japán Alapítvány	373.500.-
Andorka Program	300.000.-
NMI – Hangtechnika - Városnapok	500.000.-
Megyei Közgyűlés - Zagyva Banda	250. 000.-
Országos Könyvtári Napok	60.000.-
NKA Csoóri Sándor Program – Táncház	600.000.-
Megyei Közgyűlés-színház	400.000.-
NKA -Kiadványok - Devecseri Újság	500.000.-
NMI- hangtechnika – Rock Fesztivál	477.000.-
NMI - rendezvényekre	1.000.000.-
NMI – hangtechnika – Fények éjszakája	200.000.-
NMI – A Szakkör - Nemezelés	gyapjú alapanyag

Ezen pályázatok közül kettőt az önkormányzat nevében, egyet pedig a Devecser és Térsége Íjász és Hagyományőrző Egyesület nevében írtunk. A Csoóri Sándor Programra és az NMI rendezvényekre elnyert összegének a felhasználása és elszámolása a 2022-es évre is átnyúlik. A pályázaton elnyert támogatások összege 4 660 500 Ft, amiből 1 600 000 Ft felhasználása az idei évben történik meg.

A teljesség igénye nélkül néhány rendezvényt emelek ki.

A nyitás után 10 nappal **Gyereknapot** tartottunk a kastély udvarán és az épület körüli területen, ahol 5 állomáson tehették próbára ügyességüket a gyerekek. A menetlevelet 114 gyerek adta le csokira és plüss figurára cserélve.

Június 26-27-én tartottuk a **Bakony-Somló Népművészeti Találkozót a Városnappal** egybekötve a Kastélykertben. A megye számos néptáncgyűjtése lépett fel a Zagyva Banda kíséretében, akik önálló koncerttel is készültek az alkalomra. Szőke András műsorvezetésével, a minden korosztály kulturális igényét kielégítő műsorokkal, a városban körbejáró kis vonattal és a sport programokkal igyekeztünk élménygazdaggá tenni a városnapot a Devecserieknek és az idelátogatóknak.

Júliusban a **Japán Nap** keretében avattuk fel a Berta Park részeként a Japánkertet, ahol az Ataru Taiko dobcsapat, a kétszeres judo világbajnok Simon Mihály és

tanítványai és más közreműködők segítségével kaphattunk ízelítőt a japán kultúrából, miközben a Kastély Galériában Csomai Zsuzsanna Kimonó gyűjteményét tekinthették meg az érdeklődők.

Augusztusban a **VI. Kemence Party és Rock Fesztivál**ra vártuk a devecserieket, ahol 3 zenekar koncertjét hallgathattuk meg a finom langallót kóstolva.

Szeptember közepén a **könyvtár kastélyba költözésének 35. évfordulóját** ünnepeltük. Ekkor avattuk Nagy Emerencia tiszteletére az Emerencia Termet, ahol műveiből állandó kiállítást rendeztünk be. Erre az alkalomra egyedi kulcstartót és mézeskalács könyvet készítettünk a velünk ünneplőknek. E hónap végén a **Dankó Rádió** élő közvetítést adott a színházteremből. A közel telt házas előadás messze vitte Devecser jó hírét mind a közönség, mind pedig a fellépő művészek körében.

Októberben az **Országos Könyvtári Napok** keretében a robotikát, a programozást és a modern informatikai eszközöket próbálhatta ki a könyvtárban az iskolás korosztály.

Novemberben hivatalosan is átadtuk a színháztermet a nagy közönségnek **Ormándlaky Péter karnagyra emlékező emlékkoncerttel** egybekötve. A koncert első felében Ormándlaki tanítványok játszottak szóló darabokat részben online részben a helyszínen, a második részben pedig a Devecseri Ifjúsági Fúvószenekar adott hangversenyt.

Az Advent időszakából 2 eseményt emelnék ki. Az első a **Mikulás váró rendezvényünk**, melyet süti vásárral és mikulás futással színesítettünk. Sztár fellépő Gregor Bernadett volt. A másik programnak csak részben voltunk szervezői, de igazi kultúrcsemege volt. A testvértelepülési együttműködés megújítását kulturális műsor előzte meg, melyet a Nagypaládi Zeneiskola és a Devecseri Zeneiskola tanárai adtak a kastélykönyvtár lovagtermében.

Mint látják minden hónapra jutott legalább 1 nagy rendezvény, ami mellett állami ünnepek, koszorúzások, kiállításmegnyitók, versenyek, színházi előadás is szerepeltek. Egy programokban bővelkedő évet tudhatunk magunk mögött, mely az intézményben dolgozók odaadó munkájával, összetartásával, kreativitásával valósulhatott meg. Ezúton is köszönöm a munkájukat.

A saját bevételeink is jól alakultak. Az előirányzat szerinti 1 millió forintot már szeptember elején teljesítettük, úgy hogy csak május közepén nyithattunk ki. December 31-ig összesen 1. 806. 000 forint bevételt generáltunk. A bérekre fordítható költségekből is sikerült megtakarítani úgy, hogy a betervezett 4 fő bérét nem január 1-től használtuk fel, hanem amikor megtaláltam a megfelelő személyt. Az intézmény közmű díjai igen szélsőséges értékeket mutatnak. Míg a művelődési központ fűtése szinte 0 forint a napelemeknek köszönhetően, addig a kastélykönyvtárban a megfelelő közérzethez szükséges hőért havi szinten 400 000 forint körüli összeget fizetünk. Az átalány díjat lecsökkentettük, de ez 20 000 Ft körüli havi megtakarítást eredményez csupán. A Rotary Házban és a kastélykönyvtárban elengedhetetlen a korábban már a képviselő-testület által jóváhagyott fűtés korszerűsítés, ami rentábilisabb működés eredményezne.

A könyvtári beiratkozott olvasók száma 2021-ben 245 fő, ami rendkívül alacsony még a vírushelyzet figyelembe vételével is. Az olvasási szokások megváltozása, az

online világ felerősödése arra sarkall minket, hogy új módszereket dolgozzunk ki az olvasók becsalogatására és megtartására. A fiatalabb korosztályhoz mindenképpen az informatikai eszközök adta lehetőségekkel tudunk eredményesen közeledni, míg a felnőtteket játékos feladatokkal, úgynevezett olvasási kihívásokkal tudjuk motiválni. A vírushelyzet elmúltával a rendszeres iskolai foglalkozásokra is nagyobb hangsúlyt fektetünk, hogy kineveljük a következő könyvet szerető és a könyvtárhoz kötődő generációt.

A Devecseri Ujság 9 alkalommal jelent meg a 2021-es esztendőben. A főszerkesztő mellett 4 szerkesztő dolgozik. Az állandó hirdetőink mellett volt néhány fizetett cikk is, ami növelte a bevételeinket, illetve a fent említett 500 000 forintos pályázat is rentábilisabbá tette az újság működését. A lapterjesztést is belső munkatársakkal oldjuk meg, mivel a posta ezt a szolgáltatását beszüntette. A 2022-es esztendőben a hirdetési díjak emelését tervezem, mivel az árak régóta változatlanok, és a barátinál is barátibbnak számítanak megyei viszonylatban.

Összességében sok módszertani változás történt az intézmény életében, és a munkamenetre kiható új struktúra remélem, hosszú távon egy stabil, a térségben meghatározó szerepet játszó intézmény alapjait erősíti meg, hogy a következő években erre a fundamentumra építhessük fel Devecser turisztikai szempontból is jelentős kulturális életét.

Tisztelettel kérem beszámolómm elfogadását!

Devecser, 2022. március 16.

Füstös Zsuzsanna

